

ماده ۱ - در این آیین نامه ، واژه ها و عبارات زیر در مفاهیم مربوط به کار می روند :

الف - حریم قانونی راه و راه آهن : محدوده ای از اراضی بستر و حاشیه راه و راه آهن است که توسط مراجع ذی صلاح و از جمله کمیسیون موضوع ماده (۳) تصویب نامه شماره ۱۶۷۲ مورخ 04/02/1346 هیئت وزیران تعیین یا افزایش آنها بر اساس جدول و کروکی پیوست به تصویب کمیسیون مذکور رسیده و یا برسد

ب - محدوده شهر : محدوده قانونی شهرها است که توسط مراجع ذی صلاح تعیین و تصویب شده یا می شود .

ج - خسارت : وارد آمدن زیان ناشی از برخورد وسایل نقلیه یا عبور بارهای ترافیکی یا عبور شبکه های تأسیسات زیر بنایی یا فعل یا ترك فعل اشخاص حقیقی و حقوقی ، به راه و راه آهن و تأسیسات و تجهیزات و ابنیه مربوط به آن نظیر حریم ، رویه ، علائم و ابنیه فنی ، ریل و متعلقات آن می باشد که توسط وزارت راه و ترابری برآورد و اعلام می گردد .

ماده ۲ - انجام هر گونه عملیات از قبیل حفاری یا پایه گذاری یا لوله کشی یا کابل کشی از رو یا زیر زمین و یا نظایر آن منوط به انجام هماهنگی با وزارت راه و ترابری و با رعایت مفاد این آیین نامه می باشد .
ماده ۳ - هر گونه عملیات در نوار با کاربری تأسیسات زیر بنایی ، خارج از حریم راهها و راه آهن های کشور ، به عرض سی متر بعد از حریم مصوب آنها و از ابتدای محدوده یکصد متر از منتهی الیه حریم راه یا راه آهن موضوع ماده (۱۷) قانون ایمنی راهها و راه آهن - مصوب ۱۳۷۹ - انجام می پذیرد . اجرای خطوط و شبکه های برق ، آب ، گاز و مخابرات در این محدوده در صورتی که به جسم و تأسیسات راه لطمه وارد نکند بدون پرداخت هر گونه وجهی مجاز می باشد .

ماده ۴ - مأمورین وزارت راه و ترابری موظفند بر اساس ماده (۶) قانون اصلاح قانون ایمنی راهها و راه آهن - مصوب ۱۳۷۹ - و تبصره های آن از اجرای عملیات بدون هماهنگی جلوگیری نمایند .

ماده ۵ - شروع عملیات اجرایی باید در زمان مقرر انجام گیرد . در غیراینصورت تمدید مهلت فقط برای یکبار مجاز است .

ماده ۶ - دستگاههای اجرایی مکلفند به محض دریافت ابلاغ کتبی وزارت راه و ترابری در خصوص توقف عملیات به دلیل مسایل اضطراری یا مشاهده تخلف از مفاد توافق و نظایر آن نسبت به توقف عملیات حداکثر ظرف (۲۴) ساعت از تاریخ ابلاغ اقدام نمایند . در صورت استتکاف دستگاههای اجرایی ، وزارت راه و ترابری طبق تبصره (۱) ماده (۶) قانون ایمنی راهها و راه آهن - مصوب ۱۳۷۹ - اقدام خواهد نمود .
ماده ۷ - به منظور حصول اطمینان از رعایت دقیق مفاد توافق و جبران خسارت های احتمالی ناشی از انجام عملیات ، دستگاههای اجرایی مکلفند پیمانکاران خود را موظف کنند که بر اساس هماهنگی های انجام شده با وزارت راه و ترابری عملیات خویش را انجام داده و گواهی وزارت راه و ترابری (ادارات کل راه و ترابری) را بر صحت عملیات ارایه دهند . استرداد تضمین حسن انجام کار پیمانکاران توسط دستگاههای اجرایی ، منوط به ارایه گواهی یاد شده است .

ماده ۸ - در مواردی که اجرای عملیات موضوع این آیین نامه به ناچار باید در حریم راهها و راه آهن های کشور انجام پذیرد ، دستگاههای اجرایی پس از انجام هماهنگی با وزارت راه و ترابری اقدام خواهند کرد .

تبصره ۱ - در صورت بروز خسارت ، دستگاههای اجرایی مکلف به رفع خسارت وارد شده می باشند ، در صورتی که دستگاههای اجرایی نسبت به رفع خسارت وارده اقدام ننمایند باید هزینه خسارت وارده را طبق برآورد وزارت راه و ترابری بر اساس فهرست بهاء مصوب و معتبر در زمان ایجاد خسارت به وزارت مذکور پرداخت کنند .

تبصره ۲ - در موارد اختلاف میان دستگاههای اجرایی و ادارات کل راه و ترابری در خصوص برآورد خسارت وارده ، نظر سازمان نظام مهندسی استان ملاک عمل خواهد بود .

ماده ۹ - دستگاههای اجرایی مکلفند مدارک و نقشه های مورد نیاز را به تعداد کافی و طبق دستورالعمل ابلاغی وزارت راه و ترابری تهیه و به همراه برگه درخواست تحویل دهند . وزارت راه و ترابری (ادارات کل راه و ترابری) حداکثر به مدت یک ماه نسبت به بررسی درخواست های دریافت شده ، اقدام و اعلام نظر می نماید . عدم اعلام نظر وزارت راه و ترابری در مهلت مقرر به منزله موافقت تلقی می شود . مدارک مورد نیاز عبارتند از :

الف - برگه تکمیل شده اطلاعات طرح یا پروژه .

ب - پلان موقعیت در ابعاد مقیاس مورد نظر .

ج - جزییات اجرایی .

د - مشخصات فنی و الزامات ایمنی و حفاظتی .

ه - نقشه موقعیت (مسیر لوله یا کابل یا شبکه و نظایر آن) با مقیاس 1/ 5000

و - نقشه مقطع (پروفیل طولی) برای قطع عرضی راه یا راه آهن با مقیاس 1/ 100

ز - نقشه جزییات بر حسب تعداد تپ مقطع و برای تمامی مقاطع با مقیاس 1/ 20

ماده ۱۰ - به منظور رعایت مسایل فنی از جمله رعایت حریم اختصاصی شبکه های تأسیسات عمومی خدمات زیربنایی ، جزییات اجرایی ، حفظ ایمنی شبکه ها ، تداخل حریم شبکه ها یا یکدیگر و با حریم راه و طرح مشکلات و هماهنگی امور و نظایر آن کارگروهی مرکب از اعضای زیر به ریاست نماینده وزارت راه و ترابری تشکیل می گردد :

الف - نماینده وزارت راه و ترابری (مدیرکل اداره ایمنی و حریم راهها) .

ب - نماینده وزارت نیرو (شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و شرکت توانیر و سازمان مدیریت منابع آب ایران حسب مورد) .

ج - نماینده وزارت پست ، تلگراف و تلفن (شرکت مخابرات ایران و شرکتهای مخابرات استانی حسب مورد) .

د - نماینده وزارت نفت (شرکت ملی گاز ایران و شرکت مدیریت خطوط لوله و مخابرات حسب مورد) .

ه - نماینده وزارت جهاد کشاورزی (حوزه معاونت صنایع و عمران روستایی و حوزه معاونت آب و خاک حسب مورد) .

و - نماینده وزارت کشور (حوزه معاونت هماهنگی امور عمرانی وزارت کشور) .

تبصره - زمان ، نحوه برگزاری و اتخاذ تصمیم و سایر مسایل داخلی کارگروه یاد شده تابع دستورالعملی است که نماینده وزارت راه و ترابری تهیه و در اولین جلسه کارگروه مطرح و پس از

تصویب اکثریت اعضاء ملاک عمل می باشد . هر یک از اعضای کمیته یاد شده دارای یک رأی می باشند .

ماده ۱۱ - در مورد راههای عبوری از مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست ، اخذ موافقت

سازمان نیز علاوه بر مفاد این آیین نامه ، الزامی است .

ماده ۱۲ - راههای روستایی از شمول این آیین نامه مستثنی می باشند .

جداکننده وسط (کروکي حریم و یکصد متر محدوده نظارتي راهبای چهار خطه ، بزرگراهها و آزاد راهبای متصل به هم ، با نیوجرسی ، جدول ، کارد ریل)